

Dit euthanasieproces kan het systeem zelf een dodelijke injectie toedienen

Barbara Debusschere is journalist bij *De Morgen*.

◆ Exclusief voor abonnees, 22 januari 2020

Op het ‘euthanasieproces’ in Gent suggereert de klacht dat de artsen onzorgvuldig zijn omgesprongen met de procedure voor euthanasie bij psychisch lijden. Mocht blijken dat dat klopt, dan is dat natuurlijk akelig en worden hopelijk de nodige lessen getrokken.

Ondertussen is het risico echter groot dat dit proces ervoor zal zorgen dat het euthanasie-systeem zelf een dodelijke injectie krijgt en inslaapt. Want de artsen van Tine Nys riskeren levenslang voor vergiftiging. Welke arts zal na hen nog durven ingaan op het verzoek van iemand die, bij herhaling, om euthanasie vraagt wegens ondraaglijk psychisch lijden? Zelfs al worden deze beklaagden vrijgesproken, dan nog is de boodschap duidelijk: wie op zo’n verzoek ingaat en ook maar het geringste vormfoutje begaat, riskeert een veroordeling voor moord met voorbedachten rade.

Die impliciete maar onvermijdelijke boodschap valt te betreuren.

Want, hoe het ook zit in deze specifieke zaak, de euthanasieregeling bij psychisch lijden is een erg waardevolle en mooie vorm van menselijkheid. Zeker, het gaat over iets lugubers. En ja, een maatschappij moet wie lijdt de juiste hulp blijven aanbieden. Maar een samenleving die, wanneer niets nog baat, in staat is om te zeggen: ‘We zullen je helpen eruit te stappen, zodat je dat niet alleen moet doen, zodat het niet beestachtig wordt’, toont een grote vorm van medeleven en beschaving.

Zoals de debatten in de marge van het proces in Gent evenwel leren, zal dat unieke principe altijd wel botsen met een al even mooie vorm van menselijkheid en beschaving. Een zus van Tine Nys verwoordde het op het proces zo: “Ik kon dat niet hebben, dat zij dood wou.” Die reflex hebben wij allemaal, wij die wel willen leven. Wij kunnen het niet hebben wanneer een

geliefde, vriend of familielid dood wil. Dan verzetten we ons. Geven wij alles wat we hebben en maar kunnen bedenken. Gelukkig maar. En gelukkig kennen we manieren om mensen te genezen, opnieuw zin in het leven te geven.

Maar soms volstaat dat ook na ettelijke pogingen niet. Dan moeten we aanvaarden dat wij niets te willen en ook niets meer te bieden hebben. Dat de ander nog altijd dood wil. Dat besef is hard en in strijd met al onze ingebakken intuïties. Meer dan twintig jaar geleden ontdekt ik dat zelf, toen een goede vriendin die al jaren dood wilde uiteindelijk zelf uit het leven stapte met de woorden ‘Wees blij voor mij’. Zij kon toen niet rekenen op medici die de uitvoering van haar ultieme besluit minder wreed en eenzaam maakten. Hopelijk blijven er vandaag toch nog dokters over bij wie de moed om mensen zoals zij te helpen nu niet weggevreten raakt door angst voor een assisenjury.

Wie vragen heeft rond zelfdoding kan terecht op de zelfmoordlijn via het gratis nummer 1813 of op www.zelfmoord1813.be.